

Forelesninger i rettskildelære/metodelære.

Høstsemesteret 2011.

**EMNE: FORFATNINGS- OG FORVALTNINGSPRAKSIS,
KUTYME OG ANDRE SEDVANER.**

1. Sedvanens betydning
 - 1.1. Generelle betraktninger
 - 1.1.1. Sedvanens betydning har vært vekslende
 - 1.1.2. Ulike grunnlag for sedvanens gyldighet
 - 1.1.3. Noen prinsipielle betraktninger
 - 1.2. Nærmere om betingelsene for sedvanerett
 - 1.3. Noen terminologiske spørsmål
 - 1.4. Oversikt over den videre drøftelse
 - 1.4.1. Angrepsvinkelen
 - 1.4.2. Avgrensning
 - 1.4.3. Hvem er rettsanvender og hvem er aktører?
2. Forfatningspraksis som rettskildefaktor
 - 2.1. Presisering av begrepene
 - 2.1.1. Betydningen av klarhet i begrepene og problemstillingene
 - 2.1.2. Uttrykket "konstitusjonell"
 - 2.1.3. Uttrykket "sedvanerett"
 - 2.1.4. Et eksempel til illustrasjon av problemstillingen
 - 2.1.5. Oversikt videre
 - 2.2. Hvorledes kan sedvaner få betydning i statsretten?
 - 2.2.1. Grunnnormproblemet
 - 2.2.2. Betydning som ordinær rettskildefaktor
 - 2.2.2.1. Innledning
 - 2.2.2.2. Supplering ved normtomme rom
 - 2.2.2.3. Tolkingsmoment ved uklare spørsmål
 - 2.2.2.4. Endring av regler
 - 2.2.2.4.1. Særlig om utvidelse av kompetanse
 - 2.2.2.4.2. Særlig om bortfall av kompetanse
 - 2.2.2.5. Uttrykkelige forbud mot å legge vekt på praksis
 - 2.3. Grensen mellom ikke-rettslige og rettslige normer
 - 2.3.1. Noen eksempler på problemstillingen
 - 2.3.2. Forsøk på å stille opp kvalifikasjonskriterier

- 2.3.3. Litt om betydningen av å sondre mellom rettslige og ikke-rettslige normer
- 2.4. Trinnhøydespørsmålet - er praksis "forfatningsrettslig" i formell forstand?
- 3. Forvaltningspraksis som rettskildefaktor
 - 3.1. Innledning
 - 3.2. Hensyn de lege ferenda
 - 3.2.1. Betydning for forvaltningen selv
 - 3.2.2. Betydning for domstolene
 - 3.3. Situasjonen de lege lata
 - 3.3.1. Betydning for forvaltningen selv
 - 3.3.2. Betydning for domstolene
- 4. Publikumsedvaner som rettskildefaktor
 - 4.1. I kontraktsforhold (kutymen)
 - 4.1.1. Noen terminologiske betraktninger
 - 4.1.2. Ulike grunnlag for å tillegge kutymen relevans og vekt
 - 4.1.2.1. Hjemmel i lov
 - 4.1.2.2. Særlig om kollisjon med lov
 - 4.1.2.3. Hjemmel i avtale
 - 4.1.2.4. Situasjonen hvor hjemmel hverken finnes i lov eller i avtale
 - 4.1.3. Konklusjon
 - 4.2. Utenfor kontraktsforhold
 - 4.2.1. Skillet mellom sedvaner og hevd/alders tids bruk
 - 4.2.2. Nærmere om kriteriene for lokale brukssedvaner
 - 4.2.2.1. Alder
 - 4.2.2.2. Fasthet
 - 4.2.2.3. Opinio juris
 - 4.2.3. Konklusjon